

LEDVIA

- >> Priznanje NFHOS za naše uspešno humanitarno delo
- >> Obvladovanje srbečice s kronično ledvično boleznijo
- >> Zgodba z naslovnice: p. Anton Tarzicij Kolenko

Zgodba z naslovnice Življenjske situacije - izziv za človekovo rast

>> BESEDILO: Anton Kolenko p. Tarzicij

>> FOTOGRAFIJE: Jože Kozel

Odlomki iz pesniške zbirke patra Tarzicija Kolenka, *Ko se pretaka srčna kri*

Med množico vsak hodi svojo pot,
ljudje, obloženi s križi, se gnetejo vsepovsod.
Reka križev se nikoli ne ustavi,
zadihan, preznojen človek molitev svojo izdavi.
(Vzpon, Križev pot v Lurdu 2008)

Vsak ima svoje poslanstvo v življenju, a med najbolj plemenitimi je zagotovo duhovniški poklic. Anton Kolenko se je odločil za to pot. Res da ga je na vrhuncu njegovih ustvarjalnih moči in dobrih del presenetila neozdravljiva bolezen, vendar sta mu moč duha in vere pomagala, da zanj zagotovo velja pregovor, da kar človeka ne ubije, ga krepi. Še več, morda sta ga prav trpljenje in stiska boleznih navdihnili, da so iz njegove duše privreli številni čuteči verzi, ki marsikomu ob prebiranju lajšajo tudi lastno gorje.

Rodil sem se leta 1942 v Novi vasi pri Ptujju kot sedmi otrok, imam dva brata in pet sester, vseh otrok nas je bilo devet, prvi je umrl. Vsi smo v začetku živeli v slamnati leseni hiši. Bila je ena večja soba s krušno pečjo in manjša soba, ki smo ji rekli hiška.

Nekoč je tukaj Škofova domačija bila,
potem sta jo mlada zakonca Kolenko dobila.
V spominu jo nosimo s slamo krito,
za devet otrok in starša bila je bogastvo veliko.

Spali smo tudi na krušni peči in na klopeh. Takoj po vonji sta oče in mati sklenila, da postavimo novo hišo. Ker ni bilo denarja in tudi ne gradbenega materiala, so starejši bratje in sestre hodili na Ptuj in čistili iz mnogih ruševin opeko za novo hišo.

Zimski večeri so dolgi bili,
ko na mizi ena sam luč brli.
Na peči vsak se v ušesa spremeni,
ko mati knjige so brali.
Vsa družina ob večerih tihih se je zbrala okrog mize
in za pečjo, ob družinski mizi klečečega očeta uzrli so.

S pridnimi voli je oče zvozil ves material. Imeli smo dobrega strica Martina, ki je postavil hišo samo s pomočjo nas otrok. Večkrat se je pohvalil, da ima najboljše družinsko podjetje. Vsi otroci še živimo, stari med 78 do 94 let.

Ko iz ptujskih ruševin pridna vola opeko sta vozila,
poda novega doma že skoraj je na dlani bila.
Stric zidar in okrog njega deca zanimivo je bilo podjetje,
to delovne počitnice in tabori so bili celo poletje.

Iz otroštva se spomnim, kako je oče rad sadil sadje, da bi nas preživel. Zelo rad sem mu pri tem pomagal, kar mi je ostalo vse življenje – povsod, kjer sem kot duhovnik deloval, sem rad sadil različno sadje, saj mi je oče večkrat ponavljal: »Fant, dokler si mlad, sadi za stare zobe«.

Od ječmena do ajde, konoplje in sirka so vse zasejali,
da dela ne zmanjka in hrano pestro na mizo bi dali.
Oče v nedeljo po maši med njive poromal je tja,
prosil Gospoda, naj domačiji celi svoj blagoslov da.
(Moja domačija, Srečanje Kolenkovih na Vidmu, 30. 8. 2009)

Rad se spomnim na zgodbo svojega poklica. Dne 2. avgusta 1955 je bil v samostanu na Ptuju okrutno iz političnih motivov ubit pater gvardijan, ki je bil še večer pred tem pri nas doma. Kot trinajstletnega ministranta me je ta dogodek do dna pretresel. Ker je bil naslednji dan pogreb, sem šel k frizerju nasproti samostana. Čakal sem na vrsto in poslušal, kako modrujejo ptujski možje: »Tega so zdaj umorili, nekateri so v zaporih, tako se bo končno izpraznil ta kloster.« Takrat mi je nekaj reklo: »Možje, kaj pa, če ne bo tako.« Ta misel me je spremljala na poti do Sv. Trojice v Halozah, ker so me patri prosili, naj grem povedat tamkajšnjim patrom, kaj se je zgodilo na Ptuju. In na sam dan pogreba se je prijavil fant iz Žetal, da želi zamenjati ubitega patra in si je pozneje nadel tudi njegovo ime. Čez tri leta pa se nas je iz okolice Ptuja z vlakom odpeljalo pet fantov v semenišče v Zagrebu. V Sloveniji takrat semenišča niso bila dovoljena. Gimnazijo in tri letnike Teološke fakultete sem torej končal v Zagrebu. Diplomiral pa sem v Ljubljani.

Nikoli, Gospod, nisi za menojo.
 Vedno si pred menojo,
 ob meni, v meni.
 Ob meni, z menojo stopaš,
 ko jaz stopim v Tebe.
 Ti si vedno pred menojo.
 Ti vedno si.
 Ljubezen Tvoja me je objela
 v posvečeni ljubezni,
 preden sta starša me spočela.
 »Ti si moj ljubljeni sin,«
 si rekel, ko sprejet sem bil
 v Tvoj življenjski Božji krog.

Potem se je moja minoritska pot nadaljevala v Sostrem in na Javoru, pa v Dornavi. Po enem letu, pa že na Ptujski Gori, kjer je bilo še posestvo, ki ga je vodila moja sestra. Tu pa je bilo najtežje, saj smo skupaj z župljani opravili najtežja gradbena dela v čudoviti gotski cerkvi. Obnovili smo temelje, zamenjali tlak v cerkvi, kjer smo morali kopati do 40 cm globoko in vse odstraniti in potem zopet navoziti gramoz. Še danes se zamislim, kaj so sposobne narediti pridne roke. Čutili so, da je to naša cerkev. To je to, ko si človek osmisli svoje delo. Veliko delo je bilo tudi postavitev barvnih vitrajev.

Ko se v otroško oko zazrem,
že v otroku čutim Tvoj objem.
Ko vedno z zamudo k bolniku hitim,
Ti že z njim na križu trpiš.
Vedno si pred menoj.
Ljubiš me, četudi si ne zaslužim,
objemaš me, čeprav Te žalim.
Odpuščaš mi, ko grešim.
Zopet si pred menoj!
Vem, zakaj tako delaš.
Ker si Bog.
(Pred menoj, Dializa št. 1434)

Potem sem bil izvoljen v treh mandatih za provinciala slovenske minoritske province. Po poteku mandata sem bil določen za gvardijana v ptujskem minoritskem samostanu. Tu se je začela moja osrednja zgodba. Prišel je čas denacionalizacije.

Glej, minoriti končno glave skup držijo!
Čas kapitlja se naglo približuje,
vsak brat za svojim položajem vzdihuje,
obljube lepe pa se vse počez delijo.
(Pred minoritsko nevihto, Pred kapitljem minoritske province 2014)

Pošta, ki je bila postavljena na temeljih čudovite, pred koncem vojne porušene cerkve, se je izselila. Treba se je bilo odločiti, ali porušiti pošto in začeti z obnovo cerkve. Izziv sem sprejel. Tisoč pomislekov, problemov, finančnih in tehničnih težav, saj je šlo za enega najtežjih restavratorskih projektov. Pa zakaj je to meni treba? Kako osmisлити toliko naporov? Samo en cilj: da bosta samostan in mesto dobila svojo zgodovinsko podobo. Oprl sem se na svoje novomašno geslo: »Vse premorem v Njem, ki mi daje moč.« (Flp 4,13).

Pot k človeku smo povsem zgrešili,
ko pravo podobo Boga smo izgubili.
Človek izgublja svoje korenine,
če bistvo človečnosti – Boga – izgine.

Težko stopa do čiste človečnosti višin,
če nenasitnost ga vleče do nič globočin.
Človek, odkar odprta so ti vrata kapitala,
nobena družba ne bo ti spokojnosti dala.
(Na goro, Duhovne vaje, 27. 7. 2015)

V to zagnanost pa udari sporočilo zdravnice: »Gospod, treba bo na dializo.« Odlasal sem, tako da je bilo skoraj prepozno. Zadnji trenutek sem skočil na vlak. Bil sem čisto na tleh, vse se je pogrezalo. Pa pridem v roke dobre zdravnice dr. Blanuševe in dobrodušne sestre, ki sta me prepričali, da ni vsega konec. »Naprej delajte in se trudite po svojih močeh.« Tako sem opravljal nekaj časa službo dekana in župnika dobrih šestnajst let in seveda hodil na dializo.

Tisočkrat iztegнем roko.
Tisočkrat stisnem zobe.
Tisočkrat stisnem usta in pest.
Pogled se v beli strop srepa zazre.
Strah se v pomilovalnem očesu stre.
Lahko nemo in topo ves čas trpim
ali pa bolečino Nekomu izročim.
Čas vedno svoje naredi:
dušo očisti in kri.
Bolezen duši ustvari krila.
Nebistveno se umakne bistvenemu.
Iz bolniške postelje je drugačen svet.
Trpljenje se spremeni v ljubezen,
če z Nekom žalost delim.

Pred poldrugim letom sem odgovornosti odložil in sedaj še vedno pomagam po svojih močeh. V boleznih sem se začel zavestno ukvarjati z logoterapijo, ki jo je uvedel svetovno znani psihoterapevt Viktor Frankl, sledila pa mu je Elizabeth Lukasova. Prevzela me je njegova izpoved o taborišču Auschwitz, da med tolikimi tisoči taboriščniki ni srečal človeka, ki ne bi iskal zadnje bilke, da bi si rešil življenje. Vsi so si želeli rešiti življenje. Tako sta me opogumila, da sem osmisli svojo bolezen in prestal več kot tri tisoč dializnih posegov.

Ko slabe telesne so moči,
v nebo človek obrača oči.
Če dobro se v nebo zazrem,
tudi ljudi ob sebi ne prezrem.
Če človek čuteče srce ima,
bolečino igle čutita kar dva.
Ko okrog sebe dobroto čutim,
čudoviti svet okrog sebe zaslutim.
Vsak hospital bi lahko človeku veliko dal.
(Tisoč, Dializa št. 1000)

Za mene dializa ni prazen čas. Težko mi je, ko gledam svoje sobolnike, ki nekaj ur srepa zrejo v nebo ali do neskončnosti kvantajo, da človeka srce zaboli. Močnejši je duh, lažje prenašamo bolezen. Pred leti sem obiskal bolnico, ki je bila 27 let priklenjena na posteljo. Ves čas sem razmišljal, kako jo bom tolažil. Ko sem prišel k njej in videl njen ogenj življenja, ko mi je stisnila roko, sem bil majhen pred njo kot nebogljen otrok.

Ko čutiš človeka,
si zares pravi človek.
Ko čutiš v njem nekaj božanskega,
si božanski človek.
Božanski človek čuti božanski dotik:
v bisernih žarkih jutranje rose,
v petju ptic in šumenju gozdov,
v zarji zahajajočega sonca,
v čisti nedolžnosti snežnih vrhov.

Vsak trenutek življenja, ki nam je dan, ni za to, da čakamo, da mine, ampak da ga sprejmemo kot izziv, da mu damo vsebino, da ga osmislimo. Zato razmišljam, meditiram, molim, berem ali tudi kaj napišem, predvsem pa pripravljam, kaj bom ljudem povedal v nedeljo, ali v skupinah, ki jih vodim.

Neverjetno močan je dotik
čuteče besede, čeprav še neizgovorjene,
dotik iskrenega očesa, ki seže v globino bitja,
srca, ki se ga dotakne odpuščanje,
prisrčnega nasmeha, ki odpre vrata duše,
skrivnosti, ki jo polagaš na oltar življenja.
Ko čutiš človeka, deliš mir,
tako najlažje preprečiš vsak nemir.

Najbolj me poleg bogoslužja in lepega petja osrečuje delo z zakonskimi skupinami in drugimi, ko ljudje spontano odprejo svoje srce in dušo. S tem bogatimo drug drugega. Kaj vse je lepega v dušah ljudi. Tudi, če je človek včasih zver, vendar vsak človek ima v sebi vsaj nekaj lepega, človeškega in Božjega. V to sem zelo prepričan.

Ko začutiš človekovo dušo in srce,
želiš, naj bodo dobri in človeški vsi ljudje.
Vesoljni si brat, ki ga ima vsak rad,
ko si čuteč človek, si vsakemu brat.
(Ko čutiš človeka, Dializa št. 975)

